

EXTRACTE DE LA MEMORIA ACADÈMICA DEL CURS 2023-2024

Llegit en l'acte d'obertura del curs 2024-2025, 11 de setembre de 2024

SR. RECTOR MGFC. DE LA UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
MOLT HBLE. SR. PRESIDENT DE LA GENERALITAT VALENCIANA
SRA. MINISTRA DE CIÈNCIA, INNOVACIÓ I UNIVERSITATS
EXCMA. SRA. ALCALDESA DE VALÈNCIA
SR. RECTOR MGFC. I SRES. RECTORES MGFQUES. DE
LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA, UNIVERSITAT D'ALACANT, UNIVERSITAT JAUME I I
UNIVERSITAT MIGUEL HERNÁNDEZ
SRA. PRESIDENTA DEL CONSELL SOCIAL DE LA UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
MOLT EXCEL·LENT SRA. PRESIDENTA DE LES CORTS VALENCIANES
AUTORITATS CIVILS, MILITARS I ACADÈMIQUES
SRES. I SRS. MEMBRES DE LA COMUNITAT UNIVERSITÀRIA
SRES. I SRS.

Bon dia a tots, gràcies per estar hui ací, en la nostra Universitat, que també és la seua. Siguen benvinguts i benvingudes a aquest acte d'obertura oficial del curs acadèmic 2024-2025.

Com universitat pública que som, ens complau retre comptes de la nostra activitat i de l'ús que li donem als recursos que la societat inverteix en nosaltres. El breu repàs dels nostres principals indicadors d'activitat durant el curs passat que farem a continuació, forma part d'eixa rendició de comptes.

En l'últim acte d'obertura ens fèiem ressò de l'aprovació de la Llei Orgànica del Sistema Universitari (LOSU), que iniciava un procés d'adaptació normativa preceptiva per a les universitats espanyoles. Durant el curs passat, la UPV ha complit el mandat de la llei i ha aprovat amb un suport pràcticament unànime del Claustre els seus Estatuts, després d'un procés d'elaboració exemplar i ràpid pel que cal felicitar a tota la comunitat universitària, que ha mostrat un compromís i una col·laboració extraordinaris. A hores d'ara, eixos Estatuts estan pendents d'aprovació i publicació per la Generalitat Valenciana a través del corresponent Decret, previ control de legalitat. Estem segurs que, una vegada publicats, els nous Estatuts ajudaran a que la UPV continue millorant la seua tasca de servei públic i incrementat la seua aportació positiva a la societat valenciana.

La nostra activitat requereix recursos materials, humans i econòmics adequadament organitzats per tal de resultar exitosa. Els objectius que es van fixar en el Pla Estratègic 2023-27 alinien els nostres recursos en eixa direcció, com es va confirmar a les Jornades UPV SIRVE celebrades el passat mes de febrer per tal de donar seguiment i impuls a les iniciatives estratègiques .

SECRETARÍA GENERAL

Pel que fa als recursos econòmics, el pressupost de 2024 va ascendir a un total pròxim als 427 M€, el que suposa un increment del 5,4% respecte a l'exercici 2023. 291 M€ procedeixen de fons aportats per la Generalitat Valenciana. Confiem en seguir disposant del finançament necessari per portar endavant la nostra funció amb les característiques i singularitats pròpies de la nostra universitat. La UPV farà, com ha vingut demostrant en els últims anys, el millor ús d'allò que reba per tal de retornar el màxim al creixement econòmic i social i a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans i de la competitivitat de les empreses.

En recursos humans, disposem de 2.638 docents i 1.487 persones dedicades a tasques d'investigació, tècniques, de gestió o d'administració i serveis. El compromís d'aquestes persones, amb la col·laboració inavaluable de l'estudiantat, és el que ha permés els resultats que hui celebrem. Vaja per davant el reconeixement i l'agraïment per la seua dedicació i esforç.

Els nostres recursos materials s'organitzen a través dels campus, estructures que formalment es creen en els nous Estatuts, en concret, els d'Alcoi, Gandia i Vera, a la ciutat de València, que alberguen un total de 13 centres docents, l'Escola de Doctorat, 42 departaments, 23 instituts universitaris d'investigació, 23 estructures pròpies d'investigació i 84 unitats de gestió administrativa, juntament amb el Centre de Formació Permanent, la Ciutat Politècnica de la Innovació i la Casa de l'Alumne com a estructures més significatives.

Aquest curs, però, la UPV ha fet un esforç econòmic en l'adquisició d'algunes infraestructures en forma d'immobles que es concretaran al llarg dels pròxims anys i que permeten garantir el nostre creixement futur i posicionar-nos millor davant la societat valenciana.

Tots aquests recursos convergeixen en la prestació del servei públic d'educació superior. Els demandants d'eixe servei públic donen sentit a la nostra activitat. En conseqüència, presentaré el resum de les dades atenent als seus destinataris.

ESTUDIANTS

Pel que fa als estudiants, en 2023-24 han sigut un total de **31.207**, amb un increment pròxim als 900 estudiants respecte al curs anterior. D'aquests, 22.509 corresponen a estudis de grau, 5.879 cursen estudis de màster universitari i 2.819 són estudiants de doctorat.

SECRETARÍA GENERAL

Aquestes persones han triat la UPV per cursar algun dels estudis que conformen la nostra oferta de 43 títols de grau i 14 programes de doble grau, 84 de màster i 17 programes de doble màster i 31 programes de doctorat, en els que s'han defensat 308¹ tesis doctorals.

Cal destacar que la qualitat d'aquesta oferta docent ha sigut avaluada per institucions internacionals independents a les que la UPV acudeix de forma voluntària. L'anàlisi d'aquestes institucions ha permès que el curs passat comptem amb el segell EURACE en un total de 30 títols, el segell EUROINF en 3 títols i la renovació exitosa per a 6 anys més dels 10 segells de l'agència nord-americana ABET.

Al voltant d'eixa oferta docent, la UPV posa a disposició dels estudiants ferramentes per tal de facilitar-los la seua tasca i millorar-ne el rendiment. Una d'eixes ferramentes ja consolidades és el Pla Integral d'Acompanyament a l'Estudiant, PIAE+, que va ser distingit com el millor programa en 2023 pels serveis d'informació i orientació de les universitats espanyoles. En el curs passat han col·laborat en PIAE+ un total de 900 estudiants i 830 docents, que han atés i tutoritzat a 6.000 estudiants. A més, s'han organitzat 102 tallers, en els que han participat 3.000 estudiants, 300 docents i 30 col·laboradors.

Una altra iniciativa a destacar és el Servei d'Atenció Psicològica a l'Estudiant, que es va posar en marxa en 2022, anticipant el que la LOSU ha fixat com un servei bàsic per a l'estudiantat. Durant el curs 2023-2024, 117 estudiants han fet ús d'aquest servei.

Pel que fa a la producció de material formatiu complementari, s'han elaborat 473 nous materials docents per al programa de docència en xarxa. Així mateix, s'han elaborat 22 nous Cursos Oberts Massius En Línia (coneguts com MOOC), que completen l'oferta actual de 132.

Possiblement, la iniciativa més exitosa en l'oferta complementària per a l'estudiantat és el programa Generació Espontània, que any rere any ofereix als estudiants la possibilitat d'involucrar-se en un projecte coral en el que adquiriran habilitats aplicant els seus coneixements a la recerca de solucions a problemes o desafiaments que se'ls plantegen en entorns reals; com declara el propi programa, es tracta d'aprendre fent. En el passat curs, 2.300 estudiants han participat en 60 equips de diferents categories.

¹ Con efectos del curso académico pueden leerse tesis hasta el 30 de septiembre siguiente. Para disponer de datos cerrados, se indican los correspondientes al período desde el 1 de julio del año anterior hasta el 30 de junio siguiente.

SECRETARÍA GENERAL

S'ha de destacar la participació en competicions internacionals de 14 dels equips, amb resultats molt destacables, com ara el primer lloc de la classificació general de Hyperloop, que busca dissenyar el transport del futur, en la European Hyperloop Week, celebrada a Suïssa; el primer premi de la categoria reina, la de vol, en la competició de desenvolupament de coets EuRoc, en Portugal; el tercer lloc d'Aerodesign en el prestigiós certamen dedicat al disseny d'aeronaus, promogut per la SAE als Estats Units d'Amèrica o el segon lloc de Formula Student, event de construcció i pilotatge d'un bòlid de competició, en Formula Student Àustria, entre els més significatius.

Per a donar-nos a conèixer a l'estudiantat futur, s'ha continuat amb el projecte Ambaixadors, que ens acosta als centres d'educació secundària de la nostra comunitat més allunyats dels campus. I s'han organitzat jornades de portes obertes en les que han participat, en format presencial i online més de 25.000 persones.

Pel que fa a l'empleabilitat, el programa de càtedres i aules d'empresa ha mantingut els seus resultats en les 90 càtedres i 18 aules actuals. S'han gestionat 1.567 ofertes d'ocupació i 7.407 pràctiques en prop de 2.000 empreses col·laboradores. Resulta destacable que el 99% (98,97%) d'eixes practiques han sigut remunerades, generant una borsa econòmica total per a l'estudiantat de més de 12 M d'euros.

En l'àmbit esportiu, més enllà dels resultats a nivell competitiu, destaca l'increment del 4% en el número de persones usuàries.

INVESTIGACIÓ, DESENVOLUPAMENT, INNOVACIÓ I EMPRENDIMENT

En l'apartat referent a la investigació i al seu impacte econòmic i social, el curs passat ha sigut un curs en què s'ha produït un fort i molt destacable increment en els resultats, la qual cosa ens enorgulleix, en la mesura que entenem que aquests resultats contribueixen al desenvolupament econòmic i social del nostre entorn i a la millora de la qualitat de vida de la ciutadania.

Al llarg del curs, s'han obtingut 4 noves ajudes ERC, que són ajudes d'importància i quantia singular atorgades pel Consell Europeu d'Investigació, amb la qual cosa disposem d'un total de 8 ERCs actives. Així mateix, 4 dels nostres investigadors mantenen la condició de Highly Cited Researcher (HCR), en la seua condició d'investigadors de referència a nivell mundial.

En l'aspecte econòmic, l'any 2023, l'activitat d'investigació ha generat un volum econòmic global superior als 116 M d'euros, el que suposa la xifra més alta de la seua història, amb un increment de 22 M d'euros respecte de l'any anterior.

SECRETARÍA GENERAL

En el capítol de la investigació competitiva, en 2023 la UPV, tot i aconseguir un número sensiblement inferior de subvencions públiques (478 en total, que suposen 134 menys que l'any anterior) ha incrementat considerablement l'import econòmic obtingut, fins als 81,5 M d'euros (el que suposa un increment de més de 14 M d'euros). Aquesta millora és deguda en gran part al manteniment de l'esforç inversor mitjançant convocatòries públiques finançades amb el Mecanisme de Recuperació i Resiliència a través dels Plans Complementaris d'I+D, dels Projectes Estratègics Orientats a la Transició Ecològica i a la Transició Digital i a la major dotació de les ajudes de la Generalitat Valenciana.

Atenent a l'origen dels fons, l'Administració Central ha sigut la major finançadora, en haver aportat un 52,72% del total dels fons. Li segueix la Generalitat Valenciana, amb una aportació que suposa el 22,76%. Els fons provinents de la Unió Europea suposen el 21,58%. L'aportació percentual de la resta d'institucions queda en un residual 2,94% del total.

Per la seua banda, malgrat la baixada en el número de contractes i convenis d'investigació i càtedres d'empresa subscrits, que queden en 2.746 (-196), creix més d'un 20% l'import econòmic que aquests acords generen, fins a un total de 32,7 M d'euros. Dins d'aquesta xifra, la contractació amb el sector públic ha suposat un 34% del total, pujant un 10% el seu pes relatiu respecte de l'import que representa el sector privat. La major part dels ingressos procedents d'empreses ho són d'empreses de la Comunitat Valenciana, havent-se firmat un total de 1.122 acords amb empreses valencianes.

La intensa activitat d'investigació que es desplega a la UPV es reflexa en indicadors molt clars. Un d'ells són els ingressos econòmics que genera, dels que acabe de parlar. Però també es pot apreciar en els resultats que són susceptibles de ser protegits a través de patent. L'any 2023 ha sigut altament productiu, en haver-se generat 67 comunicacions d'invenió que han permés sol.licitar un total de 40 patents, així com la protecció corresponent per a 26 programes d'ordinador. En eixe sentit, l'últim informe de l'Oficina Espanyola de Patents i Marques, referit a l'any 2023, situa a la UPV com el segon major sol.licitant de patents nacionals a Espanya, només superada pel CSIC.

Pel que fa a la seua explotació, s'han llicenciat 14 patents i 10 programes d'ordinador, que han generat uns ingressos per explotació en 2023 superiors a 482.000 euros.

SOCIETAT, CULTURA I ACTIVITATS EXTRACADÈMIQUES

La universitat no pot limitar-se a oferir formació per a incorporar-se al mercat de treball, ni tampoc esgota la seua missió amb l'activitat d'investigació i innovació. La societat necessita que els seus ciutadans i treballadors tinguen a l'abast ofertes de formació complementària de qualitat, que els permeten seguir aprenent al llarg de la vida i que generen el teixit social i professional necessari per a una societat més pròspera, democràtica i justa.

Per atendre eixa demanda, la UPV ha incrementat l'oferta de formació al llarg de la vida un 5% en 2023-2024, fins arribar als 1352 cursos, que completen l'oferta de 122 títols propis. El número d'estudiants que han participat en aquesta formació ha crescut lleugerament, arribant a 26.665. Els ingressos generats per aquesta activitat es mantenen en prop de 8,5 M d'euros. S'ha de destacar l'inici del procés d'implementació de microcredencials, que acrediten determinats coneixements mitjançant la superació de cursos de curta durada. La primera experiència s'ha dut a terme amb treballadors de l'empresa Ford Espanya, que han rebut les 100 primeres microcredencials UPV.

En el curs 2023-2024, la Universitat Sénior, un programa que compleix 25 cursos oferint formació a persones majors de 50 anys, ha celebrat la primera promoció d'estudiants, un total de 87 persones que han completat el corresponent programa d'estudis. D'aquesta modalitat d'oferta formativa cal destacar l'èxit de les Jornades sobre Intel·ligència Artificial, en què han participat més de 1.100 estudiants als campus de Vera i Alcoi.

En l'àmbit cultural, s'ha portat a terme la XVIII Trobada d'Art Urbà a la UPV "POLINIZA DOS 2023", una trobada d'intervencions artístiques en el campus, de caràcter mural sobre un suport arquitectònic o com intervencions efímeres en l'espai, en una relació plàstica i simbòlica amb l'entorn urbà.

També s'ha desenvolupat una nova edició del Festival de Jazz, que ja suposa la 30, en la que al costat d'altres interessants propostes ha participat una banda íntegrament formada per alumnes del nostre centre adscrit Berklee València.

El nou espai N-1, a la planta baixa de l'edifici de la biblioteca general, acull exposicions que arrepleguen l'essència de la UPV per combinar l'art, la ciència i la tecnologia en una simbiosi continua que difumina els límits de cada camp i aconsegueix que 1+1 siguen 3. El curs passat s'han oferit 5 exposicions, entre les que destaca la dedicada a la reflexió sobre ecologia, art i guerra, elements universals que sobrepassen el concepte de frontera.

SECRETARÍA GENERAL

Pel que fa a actuacions en matèria mediambiental, hem renovat els nostres certificats EMAS i ISO14001, que acrediten que la UPV realitza una gestió ambiental d'excel·lència. En eixe aspecte, en l'any 2023 hem disminuït el consum energètic un 2% i hem generat 37,60 Mw-h d'energia alternativa que s'han injectat a la xarxa elèctrica, el que suposa un increment d'un 7,93%. En paral·lel, la nostra petjada de carboni en 2022 s'ha reduït un 12,13% respecte a l'any 2021.

Entre les iniciatives per a promoure la interacció entre la universitat i l'entorn social i empresarial desenvolupades pel Consell Social, juntament amb la Càtedra STEAM, que promou l'interés dels estudiants en els ensenyaments de l'àmbit científic, tecnològic, d'enginyeria, art o matemàtiques, s'ha de fer especial esment a la 5a edició del programa Up! Steam, amb el lema "Tecnologia i intel·ligència artificial al servei de la societat". Novament, aquest esdeveniment ha sigut un èxit de participació, en haver involucrat a 3.131 alumnes d'entre 5é de primària i 2n de batxillerat, que han proposat interessants idees que utilitzen la tecnologia i la intel·ligència artificial en benefici de la societat.

Per la seua part, la Defensoria Universitària ha atés, al llarg del curs passat, 51 casos, dels que el 76,5% corresponen a l'estudiantat.

En 2023-2024, la Universitat Politècnica de València ha distingit, atorgant la seua màxima distinció acadèmica, el Doctorat Honoris Causa, a les següents persones:

- A la Sra. DOLORES HAYDEN, historiadora urbana, arquitecta, escriptora, poeta i professora emèrita d'Arquitectura i Urbanisme a la Universitat de Yale, que està considerada com la pionera a parlar sobre els espais amb una perspectiva de gènere.
- Al Sr. GUI BONSIPE, un dels més il·lustres dissenyadors, teòric i docent del disseny. La seua trajectòria constitueix un llegat en el que destaca la seua tasca de difusió i promoció del disseny a Llatinoamèrica, en definitiva un referent de talla mundial en la configuració de la disciplina del disseny.
- I al Sr. ENRIQUE LORES, per la seua extraordinària carrera professional com a enginyer industrial, sempre compromesa amb la defensa de la importància de la universitat i la formació. Titulat per la nostra universitat i membre del Consell Estratègic de la nostra escola d'enginyeria industrial, la seua trajectòria l'ha portat a ser president i CEO a nivell mundial de la companyia tecnològica HP, una de les més grans del món.

SECRETARÍA GENERAL

L'activitat que despleguem busca aportar valor als nostres usuaris. És des d'eixa perspectiva que la UPV celebra el reconeixement que des d'entitats i institucions externes es realitza a la nostra tasca.

En l'apartat de valoracions per la via dels rànquings universitaris, estem especialment orgullosos de què l'última edició del U-Ranking, elaborat per la fundació BBVA i l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques, haja posicionat a la UPV com la millor universitat espanyola.

D'altra banda, l'Academic Ranking of World Universities, conegut com rànquing de Shangai (ARWU 2023) considera a la nostra universitat un any més com la millor universitat tecnològica d'Espanya i com única politècnica espanyola entre les 500 millors universitats del món.

Un altre dels rànquings internacionals de referència, el QS World University Rankings, coincideix en la valoració i ens inclou entre les 500 millors universitats de tot el món.

La UPV també ha sigut reconeguda per la revista Times Higher Education (THE) com una de les 200 universitats amb més impacte social i econòmic del món, a més d'incloure-la al top 100 en fins a 5 ODS diferents i com a la 7a millor universitat del món en un d'ells, l'ODS 8, Treball decent i creixement econòmic.

Aquests reconeixements externs, tot i que no són el nostre objectiu ni han de desviar-nos de la nostra línia d'actuació, evidencien que l'esforç i el compromís amb la millora dels nostres serveis és valorada positivament i posada en valor... continuarem treballant per fer les coses millor, com pensem que s'han de fer; des d'eixa convicció, benvinguts siguen tots els reconeixements que se'ns facen.

Totes aquestes xifres i dades són resultat del treball de persones. Totes i cadascuna d'elles han aportat d'alguna manera als resultats globals però, per la seua importància, no puc deixar d'esmentar alguns premis, distincions i reconeixements especialment significatius atorgats en aquest curs a algunes persones de la nostra comunitat universitària. Entre d'altres:

- Al Sr. José Capmany, de l'Institut de Telecomunicacions i Aplicacions Multimèdia, com a millor investigador innovador als XI Reconeixements a la Innovació del Fòrum d'Empreses Innovadores, també reconegut com una de les 100 persones més rellevants de la fotònica a nivell mundial.
- A la Sra. Eva Adam, del Departament de Lingüística Aplicada, condecorada amb l'Ordre de les Palmes Acadèmiques per la república francesa.

SECRETARÍA GENERAL

- A la Sra. Alexandra Velty, de l'Institut de Tecnologia Química (UPV-CSIC), guanyadora del Frontiers Planet Prize per Espanya.
- A la Sra. Isabel Ferri, de l'Institut Universitari Valencià d'Investigació en Intel·ligència Artificial, que ha rebut el premi nacional SCIE-ZONTA-SNGULAR i una menció especial en Ciència i Medicina dins dels Open Awards 2024.
- Al Sr. Avelino Corma, de l'Institut de Tecnologia Química, (UPV-CSIC), per la Medalla d'Or de la Societat Europea de Química i el Doctorat Honoris Causa per la U. de Huelva.
- A la Sra. Elena Castro i el Sr. Ignacio Fernández, de l'institut INGENIO (CSIC-UPV), investits doctors honoris causa a l'Argentina per la Universitat Nacional del Litoral (UNL).
- Al Sr. Vicent Giménez, del Departament de Comunicació Audiovisual, Documentació i Història de l'Art, investit doctor honoris causa per la Universitat Mayor Real y Pontificia San Francisco Xavier de Chuquisaca, a Bolívia.
- Al Sr. José Miguel Adam, de l'Institut Universitari d'Investigació de Ciència i Tecnologia del Formigó, que ha sigut portada de la prestigiosa revista Nature pel seu treball per al disseny d'estructures que eviten el col.lapse dels edificis en situacions de risc extrem.
- I al Sr. Jaime Prohens, de l'Institut Universitari de Conservació i Millora de l'Agrodiversitat Valenciana, portada en Science pel descobriment del gen que provoca la formació de les espines en diverses espècies vegetals.

Els són només una mostra, les cares visibles d'un enorme talent humà que ha fet possible els resultats de la UPV en el curs passat. A tots ells, la societat valenciana i en el seu nom els que tenim la responsabilitat conjuntural de dirigir la universitat els reconeixem el seu esforç, agraïnt-los la dedicació i el compromís amb que cada dia procuren fer d'aquesta una universitat millor per a una societat millor.

Arranquem el nou curs amb la seguretat de què el treball del col·lectiu de persones que formem la comunitat UPV tornarà a oferir-nos resultats extraordinaris que podem celebrar l'any vinent. Aixina siga.

Moltes gràcies.